

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

28.04.2021

Programma Nr. 5-03/4
ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju būvniecībai Ventspils
novada Tārgales un Popes pagastā

Derīga līdz 2026. gada 28. aprīlim.

Programma izdota SIA “*Ventspils Wind*”, reģ. Nr. 50203233141, juridiskā adrese: Krišjāņa Valdemāra iela 21 -11, Rīga, LV-1010, e-pasts: Permission@baltic-renewables.com (turpmāk – Ierosinātāja).

SIA “*Vides eksperti*”, reģ. Nr. 40003820612, juridiskā adrese: Ganību dambis 24D-25, Rīga, LV 1005, e-pasts: birojs@videseksperti.lv (turpmāk – Pilnvarotā persona)¹.

Programma izstrādāta saskaņā ar likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Novērtējuma likums) 16. pantu, 17. panta pirmo *prim* daļu un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) IV sadaļas prasībām, pamatojoties uz Pilnvarotās personas 2021. gada 30. marta iesniegumu, ar kuru pieprasīta programma ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai, un 2020. gada 28. maijā, 2021. gada 29. janvārī, 2021. gada 23. februārī, 2021. gada 17. martā un 2021. gada 27. aprīlī iesniegtajiem materiāliem saistībā ar SIA “*Ventspils Wind*” vēja elektrostaciju (turpmāk - VES) būvniecībai paredzētās darbības vietas paplašināšanu un sākotnējām sabiedriskajām apspriešanām², kā arī sākotnējo sabiedrisko apspriešanu laikā saņemtajiem sabiedrības un institūciju priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējumam (turpmāk – IVN). Programmā ietvertas prasības IVN ziņojumā (turpmāk – Ziņojums) sniedzamās informācijas apjomam un detalizācijas pakāpei, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumam.

I. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts un sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultāts:

1. Ietekmes uz vidi novērtējuma objekts ir VES būvniecība (turpmāk – Paredzētā darbība) Ventspils novada Tārgales un Popes pagasta zemes vienībās ar kadastra apzīmējumiem

¹ 2020. gada 12. maija pilnvara, ar kuru Ierosinātāja pilnvaro SIA “*Vides eksperti*” iesniegt un saņemt tās vārda visu dokumentāciju Vides pārraudzības valsts birojā, kā arī veikt nepieciešamās darbības, kas saistītas ar plānotās darbības – vēja elektrostaciju uzbūvi Tārgales un Popes pagastā, Ventspils novadā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

² *Ventspils Wind*” vēja elektrostaciju būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas norisinājās laika posmā no 2020. gada 5. maija līdz 2020. gada 25. maijam, no 2021. gada 23. februāra līdz 16. martam un no 2021. gada 30. marta līdz 20. aprīlim.

98660230052; 98660230053; 98660230051; 98660100100; 98660100110; 98660100098; 98660150009; 98660150097; 98660150109; 98660150089; 98660150104; 98660150060; 98660150061; 98660150051; 98660150112; 98660150012; 98660150011; 98660150017; 98660150015; 98660150038; 98660150108; 98660150107; 98660150036; 98660150102; 98660150171; 98560030202; 98660100081; 98660100048; 98660100056; 98660100095; 98660100053; 98660100034; 98660100069; 98660100009; 98660100033; 98660150090; 98660150099; 98660150018; 98660150128; 98660150006; 98660150100; 98660150117 (turpmāk – Darbības vieta)³. Darbības vieta atrodas starp Ventspili un Popi autoceļa A10 Rīga-Ventspils (turpmāk – autoceļš A10) un 110 kV elektrolīnijas tuvumā.

2. Atbilstoši Ierosinātājas sniegtajai informācijai Paredzētā darbība ietver VES izvietojumu teritorijās, kas nav Ierosinātājas īpašumā vai valdījumā. Zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 98660230052; 98660230053; 98660230051; 98660100100; 98660100110; 98660150009; 98660150097; 98660150104; 98660150060; 98660150061; 98660150051; 98660150171; 98660150112; 98660150012; 98660150011; 98660150017; 98660150038; 98660150108; 98660150107; 98660150036; 98660100056; 98660100095; 98660100053; 98660100009; 98660100033; 98660150090 pieder SIA “Līcīši”. Zemes īpašumi ar kadastra apzīmējumu 98660100098; 98660150109; 98660150089; 98660150015; 98660150102; 98560030202; 98660100081; 98660100048; 98660100034; 98660100069; 98660150099; 98660150018; 98660150128; 98660150006; 98660150100; 98660150117 pieder SIA “KURSA MRU”. Ierosinātājai ir noslēgtas vienošanās par būvniecības tiesībām ar zemes īpašumu īpašniecēm⁴. Ierosinātājai jāņem vērā, ka šīs Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – Birojs) programmas un piemērojamo normatīvo aktu, kas nosaka prasības ietekmes uz vidi novērtējumam, izpilde var būt iespējama tikai, ja ar attiecīgo zemju īpašniekiem un/vai tiesiskajiem valdītājiem panākta vienošanās par nepieciešamās izpētes un tai sekojošas būvniecības un citu saistīto darbu veikšanu tiem piederošos nekustamos īpašumos.
3. IVN Paredzētajai darbībai tika piemērots 2020. gada 5. februārī ar Biroja lēmumu Nr. 5-02/2 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*”.
4. Saskaņā ar Ierosinātājas sniegto informāciju VES plānots izbūvēt izveidojot trīs grupas, katrā grupā izvietojot ne vairāk kā četras VES. Attālums starp VES pamatnes laukiem paredzēts lielāks par 2 km. Prognozēts, ka VES modeļa augstums sasniegs ~ 250 m, rotoru diametrs līdz ~ 200 m un aizsargjoslas rādiuss ~ 375 m. Plānotā jauda ~ 4 – 8 MW (katrai VES), maksimālā kopējā jauda 80 MW. Paredzēto VES modeļi un to tehniskie parametri tiks vērtēti ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā.
5. Saskaņā ar Ventspils novada teritorijas plānojumu, Darbības vietā ietilpst zemes vienības, kuru plānotā (atļautā) izmantošana ir mežu teritorijas (M) un spēkā esoša detālplānojuma teritorijas (TIN11) teritorijas.
6. Vienlaicīgi ar plānoto VES uzstādīšanu ir paredzēts izbūvēt VES uzstādīšanai un ekspluatācijai nepieciešamo infrastruktūru – pievedceļus, laukumus, enerģijas pārvades un telekomunikāciju līnijas. Saražotās elektroenerģijas nodošanai kopējā tīklā paredzēts izbūvēt jaunu 110 kV elektropārvades kabeļu līniju.
7. Izpētes teritorija ietilpst derīgo izrakteņu (pazemes ūdeņu) atradnes “*Ogsils*” aizsargjoslā, kas nodrošina centralizēti ūdens piegādi Ventspils pilsētai.

³ Ierosinātāja ar 2020. gada 23. aprīļa vēstuli informējusi, ka no iespējamās Darbības vietas izslēgti zemes īpašumi ar kadastra apzīmējumiem 98660100076 (kadastra Nr. 98660100007) un 98660100105 (kadastra Nr. 98660150116).

⁴ Vienošanās par būvniecības tiesībām pievienotas Ierosinātājas 2019. gada 31. decembra iesniegumam “*Par paredzēto darbību vēja elektrostaciju izbūvei Tārgales un Popes pagastā*” un SIA “*Vides eksperti*” 2021. gada 29. janvāra iesniegumam.

8. Izpētes teritorijas (Darbības vietas) rietumu daļa tieši robežojas ar Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*NATURA 2000*) (turpmāk – *NATURA 2000* teritorija), dabas liegumu "*Platenes purvs*". Darbības vietas apkārtņē, ziemeļrietumu virzienā, atrodas pieci putnu sugu aizsardzībai veidoti mikroliegumi ~ no 2,5 līdz 3,0 km attālumā.
9. Paredzētās darbības IVN sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2020. gada 5. maija līdz 2020. gada 25. maijam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts 2020. gada 5. maija laikraksta "*Ventas balss*" numurā Nr. 68 un ievietots tīmekļvietnēs www.ventspilsnovads.lv, www.videseksperti.lv un www.vpvp.gov.lv. Atbilstoši Ierosinātās Pilnvarotās personas 2020. gada 28. maija vēstulē sniegtajai informācijai – par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme, kas tika organizēta neklātienēs formā saskaņā ar Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojuma Nr. 103 "*Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu*" 4.40. punktu. Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika no 2020. gada 18. maija plkst. 10.00 līdz 2020. gada 22. maijam. Videoprezentācija bija pieejama tīmekļa vietnēs ventspilsnovads.lv un videseksperti.lv/pazinojumi. Interesenti varēja sūtīt jautājumus uz Pilnvarotās personas e-pasta adresi: birojs@videseksperti.lv. Saņemtie jautājumi un sniegtās atbildes tika apkopoti sanāksmes protokolā un publicēti tīmekļvietnē videseksperti.lv. Atbilstoši 2020. gada 18. - 22. maija Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolam videoprezentācija tika skatīta 38 reizes. Pilnvarotā persona attālinātās Sākotnējās apspriešanas sanāksmes laikā telefoniski saņēma 1 jautājumu saistībā ar Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz mežsaimniecību Darbības vietai piegulošajā īpašumā. Pamatojoties uz Pilnvarotās personas pieprasījumu un sabiedrības pārstāvju izteiktajiem priekšlikumiem, Birojs 2020. gada 15. jūnijā izsniedza Programmu Nr. 5-03/7 ietekmes uz vidi novērtējumam. Programmā ar 16.11.2020. gada 16. novembra Lēmumu Nr. 5-02/17 "*par grozījumiem 2020. gada 15. jūnijā izsniegtajā Programmā Nr. 5-03/7 ietekmes uz vidi novērtējumam vēja elektrostaciju būvniecībai Ventspils novada Tārgales un Popes*" tika veikti grozījumi.
10. 2021. gada 29. janvārī Birojs ir saņēmis Pilnvarotās personas iesniegumu, ar kuru lūgts Darbības vietā iekļaut jaunas zemes vienības / īpašumus. Izvērtējis Iesniegumu, Birojs secināja, ka Paredzētās darbības norises vieta, salīdzinot ar sākotnēji apspriesto⁵ – paplašināsies rietumu virzienā un pietuvosies gan citu personu īpašumiem, mājvietām, gan Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajai dabas teritorijai (*NATURA 2000*) – dabas liegumam "*Platenes purvs*", gan arī valsts nozīmes autoceļam A10 *Rīga – Ventspils*. Ņemot vērā VES iespējamās ietekmes un to telpisko izplatību, kā arī plānotās izmaiņas, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta otro daļu nepieprasīja organizēt sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanākumi, bet noteica, ka par izmaiņām Paredzētajā darbībā nepieciešams veikt sabiedrības informēšanas un paziņojuma publicēšanas darbības, kas pielīdzināmas Novērtējuma likuma 15. pantā un Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 "*Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 18) III nodaļā noteiktajam, ietverot individuālo paziņojumu nosūtīšanu. IVN Sākotnējā apspriešana par izmaiņām Paredzētajā darbībā notika no 2021. gada 23. februāra līdz 16. martam. Paziņojums par Sākotnējo apspriešanu tika publicēts laikraksta "*Ventas balss*" 2021. gada 23. februāra numurā Nr. 29, kā arī par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Tā kā ieinteresētajai sabiedrības daļai Pilnvarotās personas tīmekļa vietnē nebija nodrošināta piekļuve visai informācijai, kas bija paredzēta sabiedrības informēšanas mērķim, tika veikta atkārtota

---

⁵IVN sākotnējā apspriešana norisinājās no 2020. gada 5. maija līdz 2020. gada 25. maijam.

Sākotnējā apspriešana. Paziņojums par atkārtoto Sākotnējo apspriešanu tika publicēts laikraksta “*Ventas balss*” 2021. gada 30. marta numurā Nr. 49, kā arī atkārtoti par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējo sabiedrisko aprišanu laikā tika saņemti priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam, kuri nosūtīti Ierosinātājam.

II. Vispārējās prasības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanai:

1. Prasības Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sagatavošanai nosaka Novērtējuma likuma 17. panta trešā daļa un Noteikumu Nr. 18 2. pielikums, kurā izvērsti norādīts, kāda informācija un novērtējums Ziņojumā ir jāiekļauj. Tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet norāda, ka Ziņojumu sagatavo atbilstoši Novērtējuma likuma 17. panta trešās daļas un Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma prasībām, cik iespējams, to strukturējot atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikumam.
2. Ievērojot Novērtējuma likuma 16. panta pirmajā daļā noteikto, Birojs ar šo programmu papildina no ārējiem normatīvajiem aktiem jau izrietošos nosacījumus Ziņojumā sniedzamās informācijas veidam, precizējot, kāda veida informācijai un novērtējumam pievēršama īpaša uzmanība, ņemot vērā Paredzētās darbības un Darbības vietas specifiku.
3. Ziņojuma sagatavošanai Birojs noteic šādas vispārējās prasības:
  - 3.1. Ziņojumā definē un pamato izpētes teritorijas robežas, kas ietver Darbības vietu, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes un summāro ietekmju ar citām darbībām zonu. Izpētes teritorija aptver arī saistītās infrastruktūras teritoriju, VES būvniecības laikā izmantojamos transportēšanas maršrūtus, kas vismaz ietver valsts nozīmes autoceļa A10 reprezentatīvu posmu un ceļa “*Zariņa dambis*” posmu no Darbības vietas līdz autoceļam A10 (arī citu, ja paredzētas alternatīvas), un jaunbūvējamās 110 kV elektropārvades līnijas teritoriju.
  - 3.2. Ziņojumā ietver esošās un plānotās situācijas attēlojumu kartogrāfiski, piemēram, esošās situācijas un plānotās situācijas plānu, kur savstarpēji salīdzināmā mērogā atspoguļota esošā situācija un plānotā situācija Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā. Kartogrāfiski nepieciešams attēlot esošos un plānotos objektus, tai skaitā: plānoto VES un papildus nepieciešamo pagaidu un pastāvīgo objektu (piemēram, pievedceļus, laukumus u.c.) izvietojumu, esošās un nosakāmās aizsargjoslas, meliorācijas sistēmas, dabas objektus, ierobežojumu zonas, kas izriet no Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumos Nr. 240 “*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) noteiktajiem aprobežojumiem VES būvniecībai u.c. nozīmīgu informāciju, kas ļauj pārskatāmi vizuāli uztvert, kādas pārmaiņas un kurā vietā ar Paredzēto darbību sagaidāmas.
  - 3.3. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības tiešā tuvumā atrodas *NATURA 2000* teritorija, Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz šo teritoriju vērtē saskaņā ar Novērtējuma likuma 4. *prim* pantu. Minētais pants nosaka, ka ietekmes uz *NATURA 2000* teritorijām novērtē saskaņā ar atsevišķi noteiktu kārtību un, ja paredzētajai darbībai veic ietekmes uz vidi novērtējumu, tad novērtējuma ziņojums par ietekmi uz *NATURA 2000* teritoriju iekļaujams ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojumā (atsevišķā nodaļā vai nodaļās). Kārtību, kādā novērtējama ietekme uz *NATURA 2000* teritorijām, nosaka Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumi Nr. 300 “*Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 300).
  - 3.4. Paredzētās darbības alternatīvu vērtējumu veic vienlīdz detālā pakāpē, kā to paredz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkts.

- 3.5. Ziņojumā ietveramo ietekmju uz vidi novērtējumu veic speciālisti ar augstāko akadēmisko vai profesionālo izglītību, vēlams atbilstošā dabas zinātnes un inženierzinātnes izglītības tematiskajā jomā. Sugu un biotopu novērtējumu veic attiecīgajā sertifikācijas jomā sertificēts nozares (sugu un biotopu) eksperts un Ziņojumam pievieno ekspertu atzinumus. Ziņojumā ietver to speciālistu sarakstu (norādot izglītību), kuri sagatavojuši attiecīgo Paredzētās darbības ietekmju vērtējumu. Ja speciālisti ir sagatavojuši atzinumus, tos pievieno Ziņojumam.
- 3.6. Visus Ziņojumam pievienotos dokumentus, tai skaitā speciālistu vai ekspertu atzinumus un citus dokumentus, tai skaitā to atvasinājumus, noformē atbilstoši Dokumenta juridiskā spēka likumam un Elektronisko dokumentu likumam.
- 3.7. Lai uzlabotu Ziņojuma uztveramību, Ziņojumam nepieciešams sagatavot arī īsu ievadu, kurā ietver koncentrētu Paredzētās darbības, Darbības vietas un tās galveno raksturlielumu aprakstu, tostarp informāciju par Paredzētās darbības alternatīvām, galvenajiem ietekmju novērtējuma secinājumiem un plānotajiem Paredzētās darbības realizācijas termiņiem.
- 3.8. Sagatavojot Ziņojumu, ņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp izmaiņas normatīvajos aktos, kas regulē ietekmes uz vidi novērtējumu un atsevišķu ietekmes aspektu novērtējumu.

III. Institūcijas un organizācijas, ar kurām nepieciešams konsultēties vai kurām iesniedzams Ziņojums:

1. Ņemot vērā, ka Darbības vieta tieši robežojas ar *NATURA 2000* teritoriju (dabas liegumu "*Platenes purvs*"), Ziņojuma izstrādāšanas laikā Ierosinātāja konsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi.
2. Ziņojumu iesniedz Valsts vides dienesta Ventspils reģionālajā vides pārvaldē, Ventspils novada domē, Dabas aizsardzības pārvaldē un Veselības inspekcijā rakstveida priekšlikumu saņemšanai Ziņojuma pilnveidošanai.

IV. Prasības novērtēšanas un pētījumu kopumam, kas jāietver Ziņojumā:

1. Paredzētās darbības vietas un paredzētās darbības raksturojums:

- 1.1. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 1. un 2. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.
- 1.2. Sniedzot informāciju par Darbības vietu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 3. punktam, norāda arī informāciju par esošo teritorijas izmantošanu, tās piemērotību Paredzētās darbības veikšanai, tai skaitā vēja apstākļu raksturojums, grunts stabilitāte, attālumi līdz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mikroliegumiem, dzīvojamām mājām, apdzīvotām teritorijām (ņemot vērā arī Noteikumos Nr. 240 iekļautos ierobežojumus), sabiedriski nozīmīgām ēkām un saimnieciskās darbības objektiem, meliorācijas sistēmām, derīgo izrakteņu ieguves vietām, satiksmes, sakaru u.c. infrastruktūrai un inženierbūvēm (piemēram, elektroniskie sakaru tīkli, elektrotīkli, cauruļvadi u.c.).
- 1.3. Definējot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Paredzētās darbības veidam un specifikai (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 4. punkts), izsver arī alternatīvas Paredzētās darbības apjomam, VES raksturlielumiem un objektu izvietojumam Darbības vietā, ņemot vērā Noteikumos Nr. 240 iekļautās prasības, ietekmi uz dabas vērtībām un vidi dzīvojamās teritorijās.
- 1.4. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.1. punktam (Paredzētās darbības un tās fizisko pazīmju apraksts, kā arī nosacījumi zemes izmantošanai), ievērojami arī šādi nosacījumi:

- 1.4.1. Raksturojot visus plānotos un nepieciešamos darbus un to secību, ņem vērā, ka šis raksturojums aptver gan teritorijas sagatavošanu, gan papildus nepieciešamo objektu būvniecību un esošo būvju (arī inženierbūvju un meliorācijas sistēmas objektu) pārkārtošanu vai pārbūvi, transportēšanu un teritoriju rekultivāciju.
- 1.4.2. Ņemot vērā plānoto Darbības vietu un tās specifiku, īpašu uzmanību pievērš plānotajiem teritorijas sagatavošanas darbiem, tai skaitā nepieciešamajiem teritoriju atmežošanas, nosusināšanas (iespējams, arī ūdens nostādināšanas un novadīšanas) risinājumiem, meliorācijas objektu pārkārtošanai vai pārbūvei (arī ārpus Darbības vietas), ja nepieciešams – arī grunts nomaiņas vai stabilizācijas risinājumiem.
- 1.4.3. Sniedz VES raksturojumu un salīdzina iespējamos VES modeļus un to atšķirības, tai skaitā augstumu, spārnu garumu, jaudu un lietderības koeficientu, plānoto saražoto elektroenerģijas daudzumu, pamatu un konstrukciju izbūves nosacījumus, materiālus, radīto trokšņa līmeni (arī atkarībā no vēja ātruma), spārnu pretapledošanas risinājumus, ap VES nosakāmās aizsargjoslas platumu.
- 1.4.4. Paredzētajai darbībai nelabvēlīgu meteoroloģisko apstākļu raksturojums. VES darbības regularitāte, minimālais, optimālais un maksimālais vēja ātrums, kad VES darbojas.
- 1.4.5. Sniedzot papildus nepieciešamo būvju un palīgiekārtu aprakstu, norāda un pamato būvju un iekārtu raksturlielumus un jaudu (īpašu uzmanību pievēršot iekārtu jaudai un parametriem, no kā atkarīga VES izvietojuma iespējamība).
- 1.4.6. Nosaka VES izbūvei nepieciešamo zemes platību, tostarp kopējo zemes platību, kurai tiks veikta līdzšinējās izmantošanas un/vai zemes lietojuma veida maiņa.
- 1.4.7. Sniedz informāciju par Darbības vietas un tai piegulošo teritoriju īpašuma piederību, nekustamajiem īpašumiem, kuros paredzēta ar VES izveidi saistītā būvniecība, kā arī nekustamajiem īpašumiem, kuros nosakāma VES aizsargjosla. Aprēķina iespējamo maksimālo aizsargjoslas skartās (katrā īpašumā) zemes platību.
- 1.4.8. Sniedz informāciju par visu būvju un iekārtu izvietojumu Darbības vietā, norādot to izvietojumu.
- 1.5. Sniedzot būvniecības un ekspluatācijas procesu (arī izlietoto materiālu un dabas resursu) aprakstu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.2. punktam, īpašu uzmanību pievērš arī:
  - 1.5.1. VES darbības vadībai, uzraudzībai un kontrolei;
  - 1.5.2. Darbības vietas uzraudzībai un kontrolei būvdarbu un ekspluatācijas laikā, tostarp teritoriju izmantošanas ierobežojumiem, kas saistīti ar VES darbību.
- 1.6. Sniedzot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.3. punktam, īpašu uzmanību pievērš trokšņa emisijām un mirguļošanai, vērtē arī vibrācijas, elektromagnētisko lauku. Skaidrojams, kādās paredzētās darbības realizācijas stadijās attiecīgās emisijas un ietekmju veidi rodas. Prognozējamo emisiju apjomu nosaka skaitliskās vērtībās, ņemot vērā iekārtu tehniskajā dokumentācijā vai citos literatūras avotos norādīto (piemēram, attiecībā uz iekārtu skaņas jaudu). Attiecībā uz Paredzētās darbības laikā radītajiem atkritumiem (arī atkritumiem pēc VES ekspluatācijas perioda beigām) norādāmi arī risinājumi to apsaimniekošanai.
- 1.7. Sagatavojot informāciju atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.4. punktam, vadās no minētā pielikuma 10. punktā sniegtajiem norādījumiem attiecībā uz avāriju risku novērtējumu un ņem tos vērā tik tālu, cik tie attiecas uz Paredzēto darbību. Īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apledošana un ierobežojumi VES drošības aizsargjoslā, kā arī iespējama ietekme uz gaisa satiksmi, navigācijas iekārtu darbību.

1.8. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. un 5.6. punktā noteikto prasību izpildei Birojs precizējošus nosacījumus neizvirza.

2. Vides stāvokļa novērtējums Darbības vietā un tās apkārtnē:

2.1. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 6. punktā noteikto (esošā vides stāvokļa novērtējums) Ziņojumā ietver aprakstu, kurā aplūkoti pašreizējā vides stāvokļa attiecīgie aspekti, apsverot, kā vides stāvoklis varētu attīstīties Paredzētās darbības neīstenošanas gadījumā (pamatscenārijs). Pamatscenārija novērtējums nav Paredzētās darbības alternatīvu novērtējums (to neaizstāj), bet veids, kā novērtēt, cik lielā mērā iemesls iespējamām negatīvām izmaiņām vides stāvoklī būtu tieši Paredzētā darbība.

2.2. Atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7. punktā noteiktajam – esošā vides stāvokļa raksturojums aptver visas Novērtējuma likuma 1. panta 1. punkta legāldefinīcijā “*ietekme uz vidi*” uzskaitītās vides jomas, īpašu uzmanību pievēršot pamatojumam, – kā un vai Paredzētā darbība tās var ietekmēt. Šādā veidā identificējamās būtiskās ietekmes, noskaidrojot arī, kādi Paredzētās darbības procesi tās rada un kāda var būt to izpausme uz cilvēku, viņa veselību un drošību, bioloģisko daudzveidību, zemi un augsni, ūdeni, gaisu, klimatu, ainavu, materiālajām vērtībām, kultūras un dabas mantojumu, derīgo izrakteņu ieguvi, kā arī Darbības vietas iespējamo pakļautību avāriju vai negadījumu riskiem.

2.3. Veicot vides stāvokļa novērtējumu, ņem vērā, ka izpētes teritorijas robežas aptver arī plānoto laukumu, pievedceļu, elektropārvades līniju u.c. saistītās infrastruktūras būvniecības vietas, kā arī vides stāvokli teritorijās, kuras Paredzētā darbība var ietekmēt (arī summāri ar citām darbībām).

2.4. Īpaša uzmanība vides stāvokļa novērtējumā, kas veicams saskaņā ar Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteikto, pievēršama šādiem jautājumiem:

2.4.1. Hidroģeoloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā gruntsūdens plūsmas virzieni, gruntsūdens līmeņa ieguluma dziļums, sezonālās svārstības un izmaiņu tendences, ņemot vērā nokrišņu daudzumu un piegulošo teritoriju izmantošanu; pazemes ūdeņu papildināšanās un noplūdes apgabali, hidrauliskā saistība starp virszemes un pazemes ūdeņiem Darbības vietā un tai piegulošajā teritorijā.

2.4.2. Hidroloģiskie apstākļi Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā, tai skaitā informācija par esošiem drenāžas un meliorācijas objektiem, ūdenstecēm un ūdensobjektiem Darbības vietā un tās apkārtnē (arī to aizsargjoslām), ūdens plūsmas virzieniem, saņemtajām ūdenstecēm (arī to raksturojums: ūdeņu tips, noteiktās ūdens kvalitātes prasības un vides kvalitātes mērķi, pašreizējā izmantošana), teritoriju applūšanas iespējamība.

2.4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi, tai skaitā, piemēram, paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabali, mūsdienu ģeoloģiskie procesi).

2.4.4. *NATURA 2000* teritoriju – dabas lieguma “*Platenes purvs*” novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 300 9.1. punkta ar apakšpunktiem prasībām, novērtējot arī teritorijas izveidošanas un aizsardzības mērķus, likumsakarības un mijiedarbības, kas nosaka dabas vērtību pastāvēšanu *NATURA 2000* teritorijās, faktorus, kas jau pirms Paredzētās darbības īstenošanas negatīvi tos ietekmē u.c.

2.4.5. Darbības vietas un apkārtnes dabas novērtējums, ietverot vērtējumu par mežiem klātu teritoriju, nozīmīgām dabas vērtībām, īpaši aizsargājamām sugām (tostarp putniem) un to dzīvotnēm, īpaši aizsargājamiem un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem un mikroliegumiem Darbības vietā un tās iespējamās ietekmes zonā.

2.4.6. Darbības vietas un Paredzētās darbības ietekmes zonas ainaviskais un kultūrvēsturiskais nozīmīgums.

- 2.4.7. Dzīvojamās mājas un apdzīvotas teritorijas Darbības vietas tuvumā, attālumi līdz tām.
- 2.4.8. Esošās gaisa kvalitātes un trokšņa līmeņa novērtējums Paredzētās darbības realizācijas vietā un ietekmes zonā, fokusējoties uz esošo problēmsituāciju un vietu, ja tādas identificējamās, analīzi.
- 2.4.9. Informācija par tuvākajām rūpnieciska rakstura darbībām vai piesārņotām vietām, kā arī darbībām, kas rada līdzīgas ietekmes; novērtējums, vai un kā ietekmes varētu summēties.
- 2.5. Raksturojot esošo vides stāvokli, Ziņojumā sniedzamas arī šādas ziņas:
- 2.5.1. Paredzētās darbības atbilstība vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, nepieciešamie grozījumi tajā, lai Paredzētā darbība būtu pieļaujama.
- 2.5.2. Meteoroloģisko un klimatisko apstākļu raksturojums kontekstā ar Paredzētās darbības realizāciju, tostarp “*vēja rozes*”, vēja ātruma un faktoru, no kuriem atkarīgs vēja elektrostacijās saražotās elektroenerģijas daudzums, raksturojums. Vēja elektrostaciju darbībai nepieciešamo vēja ātrumu dažādā augstumā no zemes virsmas pietiekamības novērtējums.
- 2.5.3. Informācija par tuvākajām lidostām un lidlaukiem, kā arī sakaru sistēmu iekārtām, kuras Paredzētā darbība varētu ietekmēt.
- 2.5.4. Tuvākās ūdens ņemšanas vietas un derīgo izrakteņu ieguves vietas / pazemes ūdens atradnes, to raksturojums un izmantošana, aizsargjoslas.
- 2.5.5. Cita informācija un novērtējums atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 7.1. – 7.9. punktā noteiktajam.

3. Paredzētās darbības iespējamā ietekme uz vidi un tās novērtējums:

- 3.1. Paredzētās darbības un tās iespējamo alternatīvu būtiskās ietekmes uz vidi vērtējamās atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, ņemot vērā, ka katrs no ietekmju veidiem apsver gan tiešos, gan netiešos, sekundāros, savstarpējos un summāros, pārrobežu u.c. ietekmes aspektus.
- 3.2. Saistībā ar Paredzētās darbības kontekstā būtiskākajām ietekmēm (Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktais) Birojs novērtējumam izvirza sekojošas prasības:
- 3.2.1. Vērtējot ietekmes, ko rada Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8.1. punktā uzskaitītie darbi (būvniecība un, ja attiecināms, nojaukšanas darbi), ņemamas vērā arī ar teritorijas sagatavošanu saistītās ietekmes, tostarp ietekmes, ko rada apauguma noņemšana, nosusināšanas sistēmas pārveide/izveide un (ja nepieciešams) augsnes virskārtas noņemšana, kā arī ietekmes, ko rada papildus nepieciešamo infrastruktūras objektu (piemēram, ceļu, elektrolīniju) būvniecība vai meliorācijas sistēmu pārkārtošana ārpus Darbības vietas, ja tāda nepieciešama. Novērtējumā ņem vērā arī transportēšanas ietekmes un iespējamās neērtības vai traucējumus vietējiem iedzīvotājiem un ietekmes uz citām personām piederošiem īpašumiem. Vērtējot būvniecības laikā paredzētās transportēšanas ietekmes, ņem vērā šajā programmā noteikto prasību, ka Paredzētās darbības ietekmes teritorija ir arī transportēšanas maršruts, kas vismaz ietver valsts nozīmes autoceļa A10 un ceļa “*Zariņa dambis*” posmu (vai alternatīvu ceļu, ja tāds tiek izskatīts), tādēļ trokšņa ietekmes novērtējums veicams arī reprezentatīvam posmam transportēšanas maršrutā, kur tas ved gar teritorijām, kurās piemērojami vides trokšņa robežlīmeņi.
- 3.2.2. Novērtējamas trokšņa un vibrācijas līmeņa izmaiņas Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības un ekspluatācijas laikā. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar

apakšpunktiem izpilde attiecībā uz vides trokšņa novērtējumu izpildāma atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšana un pārvaldības kārtība*” noteiktajam. Lai novērtētu atbilstību vides trokšņa normatīviem, izmanto trokšņa izkliedes aprēķina datorprogrammu. Veicama arī trokšņa dažādo frekvenču (arī zemo) analīze un ietekmes uz cilvēku veselību novērtējums.

- 3.2.3. Novērtējama mirgošanas efekta (apēnojuma jeb spārnu ēnu kustības), kā arī atspīduma no VES spārniem ietekme.
- 3.2.4. Novērtējama ietekme, kas izriet no aprobežojumiem VES aizsargjoslās, un tās būtiskums, aprobežojumu skartās teritorijas.
- 3.2.5. Novērtējami iespējami sarežģījumi vai ierobežojumi apkārtnes teritoriju izmantošanai (piemēram, saistībā ar piekļuvi, rekreāciju, meža apsaimniekošanu, derīgo izrakteņu (pazemes ūdens) ieguvu u.c.).
- 3.2.6. Paredzētās darbības ietekme, ko tā atsevišķi un summāri ar citām darbībām Paredzētās darbības ietekmes zonā var radīt uz *NATURA 2000* teritoriju – dabas liegumu “*Platenes purvs*” – novērtējama atbilstoši Novērtējuma likuma 4. *prim* panta otrajā un trešajā daļā noteiktajam un Noteikumu Nr. 300 paredzētajai kārtībai un prasībām. Novērtējumā ņem vērā gan tiešās, gan netiešās u.c. ietekmes, ko rada sagaidāmās pārmaiņas vidē (būvniecības un ekspluatācijas fāzē), tostarp traucējumi, sadursmju risks, trokšņa ietekme, mitruma režīma izmaiņas, ja iespējamas, u.c. Novērtē ietekmi uz *NATURA 2000* teritoriju ekoloģiskajām funkcijām, integritāti, to izveidošanas un aizsardzības mērķiem, izvērtē kompensējošo pasākumu nepieciešamību.
- 3.2.7. Papildus ietekmes vērtējumam uz *NATURA 2000* teritoriju – veic ietekmes uz bioloģisko daudzveidību novērtējumu, īpaši ņemot vērā aizsargājamās sugas, to dzīvotnes, īpaši aizsargājamās un Eiropas Savienības nozīmes biotopus, to aizsardzībai veidotos mikroliegumus. Ietekmi uz putniem un sīkspārņiem vērtē, ņemot vērā arī ietekmi to migrācijas laikā. Vērtē apstākļus, kas svarīgi konkrēto dabas vērtību pastāvēšanai.
- 3.2.8. Ietekmes novērtējumu uz *NATURA 2000* teritoriju un bioloģisko daudzveidību sagatavo attiecīgajā jomā sertificēti dabas eksperti. Teritorijas novērtēšana dabā veicama atbilstošā sezonā, kas ļauj novērtēt attiecīgās dabas vērtības.
- 3.2.9. Ietekmes novērtējumu uz ainavu un kultūras pieminekļiem veic, sagatavojot vizualizācijas no reprezentatīviem skatu punktiem. Vērtē Paredzētās darbības ietekmes uz ainavu, kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem būtiskumu.
- 3.3. Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punkta ar apakšpunktiem ietvarā Ziņojumā vērtē arī:
  - 3.3.1. Iespējamās savstarpējas un summāras ietekmes ar citām (plānotām vai esošām) VES vai VES parkiem. Aspektos, kuros iespējama ietekmju summēšanās, veic atbilstīgu novērtējumu.
  - 3.3.2. Gaisa kvalitātes izmaiņas un to nozīmīgumu Darbības vietā un Paredzētās darbības ietekmes zonā būvniecības laikā.
  - 3.3.3. Ietekmi uz klimatu, ražojot elektroenerģiju no atjaunojamiem energoresursiem, kā arī ņemot vērā, ka VES izvietošana plānota meža zemēs. Ievērojot Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 5.5. punktā noteikto, ietekmi uz klimatu vērtē, izmantojot vienoto aprēķina metodoloģiju.
  - 3.3.4. VES apgaismojuma un elektromagnētiskā lauka ietekmi, tai skaitā uz sakaru sistēmu (radio, TV, speciālās sakaru iekārtas) darbību un cilvēku veselību.
  - 3.3.5. Paredzētās darbības iespējamu ietekmi uz gaisa satiksmi un lidojumu drošību.

- 3.3.6. Citi ietekmju aspekti vērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 8. punktā ar apakšpunktiem noteiktajam, un Birojs papildus prasības šo punktu izpildei neizvirza.
- 3.4. Vērtējot Paredzētās darbības ietekmi atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 10. punktā noteiktajam, īpašu uzmanību pievērš tādiem drošības aspektiem kā apledošana un tā izraisīta ledus izmešana, drošības nosacījumi un negadījumu iespējamība VES drošības aizsargjoslā. Vides riski vērtējami tipiskākās un iespējamās sliktākās avārijas situācijās.
- 3.5. Sagatavojams Paredzētās darbības sociāli – ekonomisko aspektu izvērtējums, tai skaitā ietekmes uz materiālajām vērtībām (arī nekustamajiem īpašumiem) Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums, ņemot vērā secinājumus par sagaidāmās ietekmes būtiskumu.
- 3.6. Ziņojumā ietver apkopojošu sabiedrības (arī institūciju un pašvaldības) viedokļu un attieksmes vērtējumu, tai skaitā arī sabiedriskās apspriešanas sanāksmju (arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas) rezultātu novērtējumu atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 16. punktam.

4. Izvēlētās alternatīvas pamatojums, ņemot vērā ietekmes uz vidi salīdzinājumu.

- 4.1. Novērtējot un salīdzinot Paredzētās darbības alternatīvas atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 11. punktā noteiktajam, norāda kritērijus alternatīvo risinājumu salīdzināšanai; kritērijus izvēlās Ierosinātāja, tomēr tiem galvenokārt jāietver salīdzinājums saistībā ar radīto ietekmi uz vidi. **Pamato izvēlēto variantu** un izvērtē Paredzētās darbības un tās radītās ietekmes atbilstību normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības Paredzētajai darbībai.

5. Izmantotās novērtēšanas metodes:

- 5.1. Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi, norāda izmantotās prognozēšanas metodes, ja prognozēšanai izmantotas datorprogrammas, sniedz prognožu ievades datus.
- 5.2. Ziņojumā sniedz Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā norādīto informāciju. Papildus Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 12. un 13. punktā, kā arī šajā programmā noteiktajam, Birojs citus nosacījumus novērtēšanas paņēmieniem un metodēm nenoteic.

6. Prasības negatīvo ietekmju uz vidi novēršanas, nepieļaušanas vai samazināšanas pasākumu novērtēšanai, Paredzētās darbības limitējošo un ierobežojošo faktoru analīzei:

- 6.1. Risinājumu veidi un pasākumi (inženiertehniskie, organizatoriskie u.c.), kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu paredzētās darbības būtisku nelabvēlīgu ietekmi uz vidi, raksturojami un novērtējami atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 14. punktā noteiktajam, un tie aptver gan risinājumus teritorijas sagatavošanas un papildus nepieciešamo objektu būvniecības laikā, gan VES ekspluatācijas laikā. Novērtē gan kādā mērā šādi pasākumi novērš, nepieļauj vai samazina ietekmi, gan kādas ir paliekošās ietekmes (pasākumu efektivitāte un paliekošo ietekmju atbilstība spēkā esošo normatīvo aktu prasībām). Novērtē paliekošo ietekmju atbilstību vides aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.
- 6.2. Veic Paredzētās darbības iespējamo ierobežojošo un limitējošo faktoru analīzi (ņemot vērā normatīvajos aktos noteiktos ierobežojumus VES būvniecībai, balstoties uz veikto novērtējumu par sagaidāmo ietekmi uz vidi un nepieciešamajiem pasākumiem tās novēršanai, samazināšanai u.c.). Nepieciešamības gadījumā paredz nosacījumus atsevišķu darbību veikšanas ierobežošanai.

7. Prasības monitoringam:

- 7.1. Ziņojumā paredz pasākumus vides kvalitātes monitoringam un ietekmju uzraudzībai un novērtēšanai atbilstoši Noteikumu Nr. 18 2. pielikuma 15. punktā noteiktajam. Izvērtējama

monitoringa nepieciešamība un paredzami jau iespējami konkrēti nosacījumi metodēm, veikšanas vietām, parametriem, ilgumam un regularitātei.

V. Prasības sabiedriskajai apspriešanai un informācijas publiskošanai:

1. Ziņojumā analizē ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātus. Nepieciešamības gadījumā Ziņojumā sniedz vērtējumu par plānotajiem risinājumiem problēmsituāciju novēršanai.
2. Prasības Ziņojuma sabiedriskajai apspriešanai nosaka Novērtējuma likums un Noteikumi Nr. 18, tādēļ Birojs atkārtoti minētās prasības neuzskaita, bet vienlaikus vērš uzmanību, ka sabiedrības līdzdalība un tās veicināšana ir viens no ietekmes uz vidi novērtējuma pamatuzdevumiem, tādēļ Novērtējuma likuma 17. panta sestā daļa noteic, ka ierosinātāja pienākums ir noskaidrot sabiedrības viedokli, veicinot to iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajā apspriešanā, kurus var ietekmēt Paredzētā darbība, vai aptaujājot šos iedzīvotājus.
3. Ierosinātājam jānodrošina Ziņojuma sabiedriskā apspriešana Novērtējuma likuma un Noteikumos Nr. 18 noteiktajā kārtībā, ņemot vērā valstī noteiktos ierobežojumus attiecībā uz sabiedriskās apspriešanas sanāksmes organizēšanu klātienē, ja tādi noteikti.
4. Ziņojuma publiskojamā versijā neiekļauj ierobežotas pieejamības informāciju (piemēram, ierobežotas pieejamības informācija par atsevišķām dabas vērtībām, ja attiecināms), un tās sagatavošanā jāievēro personas datu aizsardzības prasības. Ziņojuma publiskojamā pārskatā, kas Ziņojumā iekļaujams saskaņā ar Novērtējuma likuma 17. panta trešo un septīto daļu, fiziskas personas datu apstrāde veicama tādā veidā, lai datus nav iespējams saistīt ar konkrētu datu subjektu bez papildu informācijas izmantošanas (tie pseidonimizējami), vienlaikus Birojā šis pārskats iesniedzams arī bez pseidonimizācijas – veidā, kas ļauj secināt gan to, vai attiecīgais iesniegums vispār bijis saņemts un vērtēts, gan pilnvērtīgi izprast pašu priekšlikumu un to, kā tas ņemts vērā.

Direktors (*paraksts**) Arnolds Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu